

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendő az előfizetési díjak, nyiltterek és hirdetések.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 8 kor
Fél évre . . . . . 4 kor
Negyed évre . . . . . 2 kor
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

Nyilttér postáéra 50 fillér.

Felolvasó szerkesztő:
ZRÍNYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és laptulajdonos:
STRAUSZ SÁNDOR.

Napszamosainkról.

»S a dalos madarak mind elnémultak« s való, hogy kicsiny dalosaink elnémultak, mert nem levén meg régi lakóhelyüket, más vidékre költöznek vagy elpusztulnak. E szegények érdekében szándékozom szót emelni, mert nagyon is rászorulnak pártfogásunkra, — hisz ők megérdemlik a segínyt, méltók az emberiség könyörületességére, búsán megfigyeltnek muukájukkal. Meg sem tudjuk becsülni munkájukat, mert nem kíséreljük folyton figyelemmel; de ha nem volnának ezek az ingen napszamosaink, csak akkor tudnók, hogy nélkülök lehetetlen volna, legnagyobb igyekezetünk mellett sem, a gyümölcsstermést megmenteni.

A gazdaközönség eme önzetlen, hasznos ingen napszamosai érdekében történt ugyan intézkedés a mezőgazdaságról szóló 1894. évi XII. t.c. keretén belül, hogy aki a hasznos madarakat pusztítja, a madarak fészkeit és tojásait, fiait elszedi vagy azokat hatósági engedély nélkül forgalomba hozza, kihágást követ el s száz koronáig terjedhető pénzübüntetéssel büntetendő.

Ennek hatása alól keletkeztek egyesületek, melyek felkarolták a madárvédelmet, felkarolták s a téli etetésen kívül még mesterséges fészkelőket is állítottak és állítanak föl. Ezután a kultusz miniszter is kötelezőleg elrendelte az összes népoktatási intézeteknek a »Madarak napja« megtartását.

Taníttuk is, neveljük is a reánk bízott ifjúságot: szeressék, védelmezzék kicsiny barátainkat s látom, hogy a gyermekesereg áhitattal fogadja tanításunkat s hiszem, hogy az ily szellemben felnevelt ifjúság tudni fogja, hogy az irgalmasság cselekedete isteni parancs, mert aki védelmébe fogadja a lég lakóit, gyakorolja az irgalmasság cselekedetét.

Az egyesületek buzdítják a birtokok tulajdomosait, hogy a szabadban lévő kerteiket, szőlőket stb. ne deszkakerítéssel, hanem élő sövényekkel vegyék körül, mert az élő sövény nemcsak, hogy megfelel a célnak, hanem az egész vidék szépítéséhez is nagyban hozzájárul s emellett éneklő madarainknak is nyújt menhelyet. Igaz, ez így van! Most már csak azt nem tudom, hogy kinek a parancsára kötelesek a községek a határjukban lévő közös legelőkről, erdőcskékből az összes bokrokat, dalosaink eme természetadta lészkelőit, kiirtani! Miért irtandók ki ezek? Talán nem járulnak a vidék szépítéséhez? Vagy ezekben madaraink nem lelnek kellő menhelyet? Hiszen tudjuk, tudja mindenki, hogy az éneklő madarak legszívesebben a szabadban lévő bokrokat keresik föl fészkelésükre, azokban örömmel lészkelnek, hogy ott háborítatlanul szaporodjanak. Mindenütt, a hol sűrű bokrok vannak, mily örömet, megnyugvást találnak a madárdalban, madárcsicsergésben!

Bizony szívesen üdvözöljük dalosainkat, a feregirtókat, lakóhelyükön.

A Csáktornya város tulajdonát képező »Városliget« nevű erdőcskéből is kiirtották a bokrokat s ennek a kellőleg meg nem indokolható pusztításnak az a szomorú következménye, hogy ott, a hol csak pár évvel ezelőtt ezer és ezer madárka csicseregve dicsőítette a Teremtőt, most csend uralkodik akár csak a temetőben. Nem hallani benne a fülemilének, a rigónak szívet vidító hangját; mert nincsen hely, nincsen bokor, hová fészket rakjanak, hogy kiköltsek, felneveljék fióikakat.

A többi község is, az uradalom is irtó hadat izent mindennek, minek bokor a neve. Az összes legelőkről többől irtják ki a bokrokat.

Miért? A legelő nem nyer, csak veszít vele. A rajta legelő állat is. Az ember is. A vidék üdesége, szépsége is. A bokornak, a cserjének köszönhetjük, hogy tavaszkor a vidék madárdalát zeng, ami épp úgy hozzártartozik a tavaszhoz, mint a napsugár.

Csak figyeljük meg tavasszal, mily kedves a bokrok alján fészkelő pacsírt, mikor először felszáll a magasba, azután fent a légben kiterjesztett szárnyakkal szűk s megkezdí trillahangversenyét s ha bánatát kiirta, összecsapja szárnyait s úgy hull alá a földre, mint akár egy darab kő. Mily lélekemelő tünnet ez!

Vagy, aki még nem hallotta hajnalhasadáskor vagy alkonyatkor fülemilének bánatos szerelmi énekét, aki még nem gyönyörködött éneklő madaraink öszhangzatos hangversenyében, az nem is tudhatja, hogy mit veszítettünk a bokrok kiirtásával, az erdők letarolásával vagy meggyérítésével.

Azért, ha gyümölcsös kertjeinket meg akarjuk óvni a káros rovarok millióitól, ha lelki örömet s gyönyört akarunk találni a madárdalban: ne üzzük el magunktól dalosainkat.

Ültessünk minél több bokrot!

Sráy Ferenc.

Egy érdekes muraközi műemlékről.

Ha valaki külföldi úttjáról hazaérkezik, szinte elszomorodik azon, hogy milyen kevés műemléket talál itthon. Amig, mondjuk Olaszországban, még egyes eldugott hegyi falvakban is pompás homlokzatu renaissance templomra akad, addig nálunk elvétve láthat egy egy műbeccsel bíró épületet. És ami kivételesen meg is maradt, az rend szerint avatatlan kontár kezektől el van csulítva. Nálunk Muraközben alig van valamely számot tevő értékesebb építészeti emlék. — A csáktornyai Óvár téglá bástyáival és barokk izlésű főépületével inkább érdekes régiség, mintsem művészi beccsel bíró építészeti emlék. A templomnak legnagyobb része

barokk korbéli izléstelen épület. Annál kevésbé tehát, ha a muraközi templomok között mégis akad egy, amelynek egy még épsében maradt részlete kiválóan értékes művészi alkotás. És pedig a bottornyai plébánia templom.

Már a templom külsején feltűnik, hogy a szentély mintegy különálló részt képez. Fedele alacsonyabb a templomhajóinál. A félkörös szentélyt góthikus támpillérek tartják, míg maga a templom Mária Terézia korbéli barokk stýlben épült. A szentély ablakjain már is külsőleg is észrevehető, hogy csucsívek be vannak falazva. A szentély alapzatát erősen kiugró faragott köpárkány szegélyezi, mely az épület többi részén nem folytatódik.

A templomba belépve a templomhajó a sablonos barokk stýlű falusi templomképet mutatja. A szentélybe lépve rögtön feltűnik, hogy a templom hajó és apsis között a négyzet tér (Vierung) hiányzik és hogy a templom hajó a csonka szentélyhez mintegy oda van ragasztva. A félkör alaku szentély teteje gyönyörűen képzett góth stýlű hálás boltozat, az összefutó, rendkívül kecses hajlása, szépen képzett bordák stýlyszerű rosettáiban egyesülnek. A tetőzet bordázatai Karem oszlopokon nyugosznak, melyek háromnegyedrészní domborulatban válnak ki a sima talmezőből. Az oszlopfejek rendkívül érdekesek. Az átellenes hasonlóak, de sajnos ma már csak kétféle alaku maradt meg. Az egyik alak szárnya sphyne szerű fej aláhajló inkább a román rajzolatú szárnyakkal, a másik összefonott guirland. A szentélyt két, részben befalazott csucsíves ablak, közepén a góth vagy román templomoknál szokásos kerek ablak világítja meg. A szentély falai, oszlopai, tetőzete nemes sárgás színű kőből készültek. Kontár kezek ujjnyi vastagon bemeszelték a nemes anyagot, amelyet ugy kell lerepesztetni, hogy az eredeti kő meglássék. A szentélyben egy otromba izléstelen, fából készült barokk oltár áll, mely szinte kiri stýlyszerű környezetéből.

Annál meglepőbb a kőből épült csucsíves keresztelő medence tartó (baptis ternim), mely a szentély bal oldalfalához támaszkodik.

Három szegletű alapon, kehelyszerű alapépitményen nyugszik a négyzetes medencetartó, liliomos bordázatokkal díszítve, melyek ma már üres cimerpajzsot fognak körül. Bizonyára az ajándékozó család ércből öntött címere volt itt elhelyezve. — A medencetartó felett karcsu faragott oszlopok tartanak egy csipkézett könnyű baldachint, mely alatt most egy fából készült, izléstelen, de régi szobor van elhelyezve. Az egész építményt egy magasan felnyuló csipkézett karcsú csucsív fejezi be, míg egy kisebb szoborfülkét zárja magába. Ez a baptiszerium a góthikus faragó művészetnek kiválóan izléses alkotása, melynek mását csak első

rendű műalkotásokkal bíró székes egyházakban láthatjuk.

Feltétlenül bizonyos, hogy a botornyai templom fennmaradt szentélye egy nagyobb góthikus templomnak része. A plébánián őrzött memorabiáliákban olvasható, hogy a templom építése meg nem határozható régi időben történt és oly nagyszabású volt, hogy a plébánoson kívül 4 káplán fungált. Azon időben Belica, Dekánovec, Vratísinec a botornyai plébániához tartoztak. Feltehető tehát, hogy egy nagyobb szabású góthikus templom állott a mai helyén. Ezen esetben a mai napig fennmaradt és ma a templom szentélyének használt rész aligha lehetett a nagy templom szentélye, mert ehhez nem elég magas és tágas. Valószínű, hogy a nagy templom oldalkápolnáját képezte.

A szentély építési ideje Mátyás király korabeli. Az oszlopok, az oszlopfejek, a tetőzet és az ornamentikák teljesen hasonlóak a budavári Mátyás templomban láthatókhöz. A baptiszerium későbbi keletű és a góth stíl virágzásai idejére emlékeztet. 1480. körül már a renaissance nagy alapítói Brunellesco, Donatello, Bramante, Robbia, Michelangelo rég elhagyták a góthikus ízlést, de meg kell gondolni, hogy hazánkban csak lassan tört utat az új áramlat.

A botornyai templomot elhunyt nagy nevű régészünk Rómer Flóris is látta. Latin nyelvű följegyzésében, melyet a plébánia évkönyvébe jegyzett be, nagy elragadtatással nyilatkozik a szentély és baptiszerium stílárís szépségéről. A medencetartót különösen dicséri. Ugyancsak említi a templom egy régi szép művű harangját is, mely 1420 körül öntetett, amely azonban más helyről került Botornyára.

Amint már említetttem, sajnos nagyon szegények vagyunk művészi értékkel bíró műemlékekben. Ami tehát még meg van igyekeznünk kellene megtartani. A botornyai templom fennmaradt góthikus része megérdemelne a fáradságot, hogy a régi templom alapzata után kasszánk. Talán az is lehetséges, hogy a templom vagy sirbolt van alatta és annak feltárása ki tudja mennyi nagybecsű műemléket hozna napvilágra.

A templom derék plébánosa javíttatni és festetni óhajta templomát. Arra kértem, hogy várjon addig, míg illetékes szakértők a templom góthikus részét megvizsgálják. — Egyelőre a Muraköz hasábján hívom fel a műemlékek iránt érdeklődő közönség figyelmét, ha pedig a plébános ur által megígért fénykép felvételekkel fogok rendelkezni, akkor fel fogom hívni az illetékes körök figyelmét is a botornyai templom Mátyás korabeli szentélyére.

— **Védekezés a szőlő s egyéb gazdasági növény betegségei ellen.** A mezei gazdálkodás egyedüli célja, hogy emberi szükségleteket kielégítő terményeket állítson elő s hozzon forgalomba. A reggeltől-napestig fáradó gazda munkássága azonban csak akkor lesz megjutalmazva, ha a termelendő növényeket minden baj és veszély nélkül be is takaríthatja, ha azokat a fejlődés közben valami el nem pusztítja.

Amíg apáinknak alig kellett egy-egy növény ellenséggel, vagy betegséggel megküzdeni, addig az ujkori gazda örökös harcban áll az eddig ismeretlen bajokkal, s ugyancsak résen kell lennie, hogy a szőlő és más gazdasági növény ellenségeivel megbirkózhassék.

Ha manapság egy mező- vagy szőlősgazdával beszélünk, elkeseredve szól arról

a sok ellenségről s betegségről, mely nem egyszer dézsmálja meg, sőt néha teljesen tönkre teszi termését. Látják ugyan a különböző betegségei okozta bajokat s veszedelmet, de alig-alig védekeznek ellenük, mert még nincs kitalálva az eredményes védekezés; pedig nagy részükkel máris képesek vagyunk megbirkózni, nem Magyarországon, mert hazánkban még eddig nem rendelkezünk kellő szerekkel és kellőleg tájékozotva sem voltunk a védekezésre. — Szőlősgazdánk sikerrel ez idő szerint legfeljebb a perenospora ellen védekezésre csak, de sem a lisztharmattal, sem a fűrtrohadással megküzdeni nem tudnak. Ugy vagyunk gazdasági és kerti növényeinket pusztító betegségek elleni küzdelemben is.

A francia szőlőtermelők és mezőgazdák azonban nem így vannak. Ők már minden betegség ellen hathatósan tudnak védekezni, mert az ő számukra már rendelkezésre állanak Schloesing világra szóló készítményei.

Ezúton fordulok vidékünk gazdaközönségéhez s felhívom figyelmüket a Schloesing gyárak készítményeire, melyek ugy a szőlő mint gazdasági-kertészeti és dísz növények betegségei ellen a leghathatósabb védőszer. Azok a gazdák kik a készítmények egyikét-másikát a fellépett betegség szerint megrendelni óhajta úgy forduljon Tamás Gyula urhoz Budapest VI. ker., Ötvös-utca 19. sz. I. em. 7. ajtó, ki a legszívesebben ad e téren felvilágosítást.

Szenteh Dezső
gazd. szakfanár.

K Ü L Ö N F É L É K

— **Athelyezések.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Óváry János stridói állami iskolai tanítót hasonló minőségben a szálvai állami elemi iskolához helyezte át.

Gerstlauer Béla székesfehérvári déli vasúti állomásfőnök, ki évekkal ezelőtt a csáktornyai déli vasútnál állomásfőnök volt, Sopronba helyezte át.

— **Kinevezés.** Márton Áron alsókubini pénzügyőri biztos helyettes, ki ezelőtt Csáktornyan is működött hasonló minőségben, Uzonba pénzügyőri biztossá nevezetett ki.

— **Eljegyzés.** Grünfeld Ernő, drávavásárhelyi deszkakereskedő eljegyezte Schwarc Mariska kisasszonyt Csömödérről.

— **Uj megyei főorvos.** Gróf Batthyány Pál főispán dr. Thassy Gábort Zalavármegye főorvosává nevezte ki.

— **Népszövetségi gyűlés.** Mint egy megyei politikai napilapban olvastuk, múlt vasárnap Alsó-Muraköz négy községében: Dráskovec, Murakirály, Perlak és Tüskesztyörgyön népszövetségi gyűléseket tartottak, a mely gyűléseknek vezetői Csitáry Béla orsz. képviselő, és Peczek György címz. kanonok voltak.

— **Hirdetmény.** Az országgyűlési képviselő választók állandó névjegyzékének kiigazítása Csáktornya nagyközséghez I. évi március hó 30-ik napján fog teljesíteni és e célból a kiigazító küldöttség ott az nap d. u. 2 órákor megjelenend s működését megkezdi. Miről is Csáktornya nagyközség lakosai azzal értesítettek, hogy mindazok, kik a felvételre magukat jogosítottaknak tartják, jogosultságuk igazolása végett a küldöttség előtt személyesen is megjelenhetnek és ez esetben adójuk mennyiségének igazolása végett adókönyveiket a küldöttség előtt felmutatni tartoznak. Az igazító küldöttség elnöke.

— **Nagykanizsa város küldöttsége Budapest.** Nagykanizsa r. t. város képviselő-testülete már regebben megállapította azt, hogy Nagykanizsa ugy fekvésénél, mint lakóinak intelligenciájánál fogva nagyon alkalmas és méltó arra, hogy a törvényhozás az önálló törvényhatóságú városok közé sorozza. Éppen e tárgyban f. hó 21-én egy ötven tagú küldöttség is járt a kormány egyes tagjainál, kérve, hogy Nagykanizsa önálló törvényhatósági joggal ruháztassék fel és esetleg egy új vármegye székhelyévé tétessék. Andrássy Gyula gróf belügyminiszter válaszában kijelentette, hogy elvileg mindazon városok törvényhatóságokká való fejlesztését helyesli, amelyek a szükséges anyagi és szellemi erőkkal bírnak. A kérdést tehát tanulmányozni fogja. Wekerle Sándor miniszter elnök biztosította a küldöttséget, hogy teljes mértékben helyesli kérelmüket. A küldöttség a Ház elnöke elé is járult, kérve e dologban az ő támogatását. A képviselőház elnöke kijelentette, hogy a maga részéről melegen fogja támogatni a nagykanizsaiak kérelmét.

— **Követésre méltó példa.** Zalavármegye két virágzó községében, névszerint Pölösken f. évi február hó 3-án, Pölréte pedig febr. hó 10 én óriási tüzvész pusztított, a mely együttvéve közel 400 ezer korona kárt okozott. A vármegye alispánja a községi előljáróságoknak a közel multban egy rendeletet bocsátott ki, melyben felhívja őket, hogy a lakosságot a szerencsétlenül járt tűzkárosultak javára jótékony adományok gyűjtésére szólítsák fel. Drávavásárhely nagyközség előljárósága megértve az alispáni rendeletben foglalt nemes intenciót, valamint a szerencsétlenül járt tűzkárosultak nyomorát, a községi előljáróság I. hó 16-iki ülésében 200 koronát szavazott meg a tűzkárosultak nyomorának némi enyhítésére. Ezen összegből a pölöskeiek javára 125 K, a pótrétek részére pedig 75 K esik. — Az előljáróságnak ezen nemes cselekedetét, mely bizonyára nem szorul dicséretre, hiszen a derék drávavásárhelyiek mindenkor kivették részüket akkor, amldön az ember szeretet nevében kellett valamit tenni. — A Csáktornya-vidéki körjegyzőséghez tartozó 9 községben is a nép megmutta a magyarsággal való együttérzést és hozzájárulandóságát. Szívesen és vetelkedve adott filléreiből. 194 K 98 fillért eredményezett és pedig Drávazentiván 16 K 86 f, Felsővidafalva 5 K, Szentilona 29 K 20 f, Szászko 11 K 70 f, Felsőpusztafa 17 K 40 f, Jánosfalva 10 K, Nyírvolgy 18 K 50 f, Drávazentimihály 21 K 82 f, Zalaujár 64 K 50 f. Az egyes adakozók neveit lapunk horvát részében közöljük. A begyűlt összeg a pacσαι főszolga birónak küldetett be. Hálás szívvel fogadják a szerencsétlenül járt pölöskei és pótrétei polgártársak. Szolgáljon az előljáróságnak ezen nemes lélekből fakadó szíves áldozatkészsége buzdításul a többi muraközi községeknek is, mert ne felejtjük el, hogy az emberszeretet nevében véghezvitt nemes cselekedet a jó Isten előtt is kedves.

— **Egy múzeum államosítása.** Zalavármegyeinek Sümeg városa nemcsak történelmi multjáról, hanem országszerte ismert múzeumáról, s ugynevezett »Darnay múzeum«-ról is nevezetes. Ezt a valóban páratlan és nagytértű múzeumot most a tulajdonosa, Darnai Kálmán, a híres archeologus a nemzetnek ajándékozta. A vallás és közoktatásügyi miniszter döntése e napokban jelent meg, mely szerint az ajándékot köszönettel fogadja és Sümegen még a f. évben Állami

Darnay Múzeum néven állami múzeumot fog létesíteni. Ez lesz hazánkban a harmadik múzeum. A múzeum 6 főosztályra lesz berendezve. Darnaynak ezen hazafias cselekedetét megyszerezték lelkesedéssel fogadják, mert három évtizedes munkával és sok költséggel összerakott gyűjteményét hazánkban és ebben Sümegnek biztosította. Sümeg városa egy nagy jelentőségű intézettel gyarapodott.

— **Halálozás.** Prekopa Károly 26 éves stridói körjegyző segéd néhány napi kínos szenvedés után f. hó 22-én este hasituszban elhunyt. Hült tetemei 23-án helyezték az oltani sírkerbe örök nyugalomra. Tevékeny munkabíró embert veszített benne a körjegyzői hivatal. Az elhunytban öcsését gyászolja Prekopa Vilmos perlaki adóellenőr.

— **Pennarini** Álajos a berlini udvari opera hős tenoristája április elején szerdán Varasdon hangversenyt tart. Jegyek kaphatók: Strausz Sándor könyvkereskedésében Csáktornyan.

— **A készízető kezesek.** Bergovec András muracsányi lakosnak mult év április 30-án lejárt Perlakon az Alsómuraközi takarékpénztárban elhelyezett 700 koronás váltója. Prolongálni kellett, de kezesek nem akadtak, s mert már a lejárt 700 koronás váltón lévő kezességi aláírások is hamisak voltak, Bergovec fogta magát és az új 674 koronás váltóra is ráírta a 3 régi kezeseknek Savara András, Goszárics Ferenc és Markovics Mihály muracsányi lakosok nevét. De ez a váltó is lejárt s Begovec most már elmulasztotta a gondoskodást a további prolongációról, a váltót megóvatolták és a takarékpénztár a kezesek ellen is pert indított a 674 korona iránt. Természetesen ezek tiltakoztak elmarasztalásuk ellen s a dolog vége az lett, hogy Bergovec András ellen feljelentést tettek váltohamisítás miatt. A vádlott a büntető eljárás során teljesen beismerte a hamisításokat és erre való tekintettel a törvényszék az ellene megtartott tárgyaláson a Btk. 92. §-ának alkalmazásával büntetését 6 havi börtönből szabta meg. — A vádlott megnyugodott az ítéletben, de a kir. ügyész, aki kétrendbeli magánokirat-hamisítás miatt kérte vádlottnak megbüntetését, amiatt, mert a törvényszék annak beismerő vallomása ellenére is csak egyrendbeli hamisításban mondta ki bűnösnek, az ítélet ellen felebbezett.

— **Az ügyvédi kamara köréből.** A zalaezerségi ügyvédi kamara közhírré tette, hogy Grész Alajos perlaki ügyvéd elhalálozás közlése után az ügyvédek lajstromából töröltetett, irodája részére dr. Tamás János ügyvéd rendeltetett ki gondnoknak.

— **Hírek a község házáról.** — Csáktornya nagyközség képviselőtestülete f. hó 26-án rendkívüli közgyűlést tartott, a melyen a következő ügyeket tárgyalta: 1.) Tudomásul vette Zalavármegye alispánjának 16703. sz. végzését a közs. közkutat átalakítása tárgyában benyújtott felebbezésre vonatkozólag. 2.) Szabol Verona illetőségét megtagadta. 3.) Elfogadta a 762. számú közigazgatási bizottsági rendelet folytán az előjáráság által alkotott új legeltetési szabályrendeletet a község közös tulajdonát képező közlegelő használatára tárgyában és elrendelte, hogy az 15. napon át a község házán közszemlére helyeztessék és azután az ellene esetleg beérkező felebbezések kapcsán jóváhagyás végett Zalavármegye törvényhatósági bizottságához felterjesztessék. 4.) A Muraközi Pészgőgyár és Mihálics Ferenc kérvényeire községi ingatlanoknak részükre leendő eladása tárgyában

utasította a község biráját, hogy a helyszíni fölvételteszközölje, és azt azután a községi törvény 110. szakasza értelmében eljárásra a kérvények kapcsán a következő közgyűlésen terjessze elő.

— **Gyermeknap Drávavásárhelyen.** F. hó 24-én a község érdemes jegyzője összehívta a tanítókat és kereskedőket a községi irodában egy kis értekezletre, hogy megbeszélje velük, milyen irányú tevékenységet fejtsenek ki az országiszerte megindult mozgalomban. — A jegyző előterjesztésére a jelenlevők abban állapodtak meg, hogy a kereskedők az ápril 2. és 3-iki bevételnek bizonyos hányadát a Gyermekligának adományozzák. A kocsmárosok a maguk vendégeitől gyűjtenek adományokat, a tanítók pedig a tanulóifjúság áldozatkészsége, révén juttatnak bizonyos összeget a Ligának. — A kocsmárosok közül özv. Novák Péterné ápril 2-án esti nyolc óraker székelygulyás vacsorát rendez, melynek tisztja jóvedelme a Gyermekliga javára lesz fordítva. — E végből ez uton kér szives támogatást a n. é. közönségtől.

— **A „Gyurkovics-lányok”** előadása alkalmával a következők voltak szivesek föllőfizetni: Bernyák Károly 10 K; dr. Hajós Ferenc 7 K; Wollák Rezső, dr. Kovács Lipót 6—6 K; Kende Róbert, Hajas József, Strausz Sándor, Martonossy Imre 5—5 K; Heissenberger Ferenc (Felsőmihályfalva), Mesterics Aladár, Pethő Jenő, Binder Károly, Meiszner Emil, dr. Bakos Géza, Kraschovetz József, Rosenberg Rikárd 4—4 K; Hirschmann Leó, Bachrach Győző, Kovács János (Domasinec), Pecsornik Ottó, Salon Péter 3—3 K; Plichta Béla, Kollarics Imre (Murasiklós), Szilágyi Gyula, Kovács Emil, Stockmayer Frigyesné, Pataki Kálmán, Zrínyi Károly, Viazs Nándor, dr. Wolf Béla, Fejér Jenő, Kelemen Béla, Morandini Román, Kreutz Lipót, Dénes Béla, Mráz Jenő, dr. Kovácsics Ferenc, Neufeld Lajos, Kummert Sándor, Schwarz Jakob, dr. Schwarz Lajos, Mráz Kálmán, Antovics József 2—2 K; Simon Lajos, Halmos József, Pollák Gyula, ifj. Premec Miklós, Ceizler Samu, Orbán Elek, Cukor György, N. N., ifj. Neumann Vilmos 1—1 K. A felülfizetőknek ez uton is hálás köszönetet mond Bakos Géza dr. elnök.

— **Thália.** Multkor említettük, hogy a Thália tagjai 15. és 16-án Csáktornyan játszaní fognak. És játszottak is. Vasárnap adták Nórát, hétfőn Mária Magdolnát. A közönség nagy várakozásokkal nézett az előadások elé. De a Thália nem elégitette ki a várakozásokat, mert őszintén szólva többet vártunk a Thália vendégjátékától, mint a mennyit nyújtott. S hogy a közönség alaposan csalódott a nagy reklámban, már a második estén volt érehető, a Mária Magdolnának már nem volt akkora közönsége, mint a Nórának. Pedig egy-két tehetséges tagja van a drámai társulatnak. Mert amit Forgács Rózi mint Nóra nyújtott, vagy mint Klára a Mária Magdolnában, az kielégíthette a tulcsigázott igényeket is. Méltó pártnerjei is voltak a Nórának pl. Herceg Jenő mint Helmer s a második darabban Banóci Dénes és Karczag Marcsa, mint Antal mester és felesége is jól megállították helyüket. A többi szereplő azonban sehogy se illeszkedett bele abba a tulontúl agyonmagszalt keretbe, amelyben többek között Csáktornyára is beköszöntöttek. Műkedvelői előadásaink sokkal több élvezetet nyújtottak nekünk, mint ezek a drámák, melyeknek egyik alaphibájuk a végtelenül szegényes

színpadi felszerelés is volt. Csodálkozunk is rajta, hogyha már kulturát terjeszteni jönnek a vidékre, beérnek a primitív vidéki színpadi kellékekkel s hogy a legszerényebb dekoratív dolgokat is figyelmen kívül hagyják. Ugy látszik, a külsőséggel nem törődtek, csak arra volt gondjuk, hogy telt házuk legyen, s ezt a szíveséget a buzgó rezezőség megtette nekik.

— **Nádasi József** férfi-szabó és ruha-kereskedő lapunk mai számában között hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **A császár katonái.** A Magyar Színház ez idei legnagyobb sikere »A császár katonái« megjelent a Magyar Irók Irodalmi Intézete kiadásában, eredeti fényképfelvételekkel. Földes Imre drámája könyvalakban is érdekes és hatásos mű, amely nemcsak a színpadra hat elementáris erővel, hanem irodalmi kvalitásainál fogva is kiválóan élvezetes. A könyvet löbb illusztráció díszíti, melyek a színházi előadás fontosabb mozzanatait örökítik meg. A szép kiállítású könyv ára 2 korona. Kapkátó Strausz Sándor könyvkereskedésében Csáktornyan.

Közgazdaság.

— **Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság** folyó hó 13-án kettős jubileumot ült ötvenedik évfordulóját az intézet fennállásának és egyuttal Ormódi Ormochy Vilmos vezérigazgató jubileumát, a ki az intézet fennállása óta annak tagja a gróf Czekonics Endre előklete alatt megtartott közgyűlésen előterjesztett mérleg az intézet fennállása óta a legényesebb, a mennyiben az összes üzletágakra vonatkozólag összesen 4,102,018 K. 98 f. tiszta nyereséget mutat ki, melyből részvényenként 500 K. osztalék és 250 K. jubileumi osztalékban részesültek a részvényesek, s számos jubileumi adomány létesítetett, köztük egy 500.000 K. tőke összegű, hazafias köz és jótékony célú alap.

Az elemi ágazat díjtartaléka 7, 319, 287 K. 86 fillérről, 7, 998, 355 K. 01 fillérré, a költön tartalék 3, 387, 199 K. 39 fillérről, 3, 797, 789, K. 33 fillérré emelkedik az életbiztosítási üzletágban ezuttal és eredményűs mű ködest fejlett ki a társaság, úgy hogy a túlnyomó részben belföldönél ért új nyeresemény összege 80,850,344 K. 59 fillére rög. Az életbiztosítási üzletállomány a halálozások és lejárt tőkék címén kifizetett összegek és a törlesztés levonása után 386,637,776 K. 09 fillérről 418,736,383 K. 94 fillérré emelkedett. Ezen biztosított összeg fedezésére a társaság 111,471,258 K. 45 fill. összeget képviselő díjtartalékk 1 rendelkezik az előző évi 104,391,287 K. 70 fillérről szemben. A társaság biztosítéki alapjai, melyek 1906-ban 103,606,015 K. 52 fill. összeget képviseltek, 1907. december hó 31-én 135,338, 327 K. 58 fillére rögnek. — a következő értékek vannak elhelyezve: betétek takarékpénztáraknál és bankoknál, 4,387,504 K. 55 fill. záloglevelek 93,801,106 K. 50 fill. magyar járadék 1,813,672 korona, államilag biztosított vasúti kötvények, 10,313,665 korona, magyar járadék olaszjáradék és egyéb értékpapírok, 4,572,744-10 korona, tárcában lévő váltók, 4,595,803 kor. 17 fill. jelzálog kölcsönök 301,645 kor. életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök, 12,072,097 korona, a társaság háza 3,480,000 kor. Összesen 135,338,327 kor. 58 fillér. A megüresedett alelnöki állásra megválasztották gróf Zichy Jánost s a választmányban megüresedett helyre gróf Nádasy Tamást.

Szerkesztői üzenetek.

K. F. Cs. Sajnáljuk, hogy oly későn küldte be a cikket. Aktualitásánál fogva már csak jövőre közölhetjük. Eltesszük.

Többeknek. A Muraköz magyar részbe szánt közleményeket kérjük a szerkesztőség címére küldeni. A lap beosztása kívánatosá teszi, hogy a lap anyaga egy kézbe kerüljön.

Főmunkatárs: Brauner Lajos.

ve pošiljke se tičuć zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me, urednika u Csáktornya.

Izdateljstvo:
knjižara Strausz Sandora
kam se predplaće i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatekom i magjarskom jeziku izlažeći društveni, znastveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Prodajna cena je:
Na celo leto . . . . . 8 kor
Na pol leta . . . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . . . 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i fa računaju.

Odgovorni urednik:
RHOSÓCZY ELEK

Glavni središnik:
BEZENHOFER MIHÁLY

Izdatelj i vlastnik:
STRAUSZ SÁNDOR.

Detečji betegi.

Kud — goder hodimo, svigdē se ljudi tužiju, da su njim deca betežna, i da vmi-
raju. Ljudi se samo tužiju zbog toga, ali si
zato nečeju, ili si neznaju pomoći. Detečji
betegi su svi takvi, štere jeden od drugoga
dobiti more. Kak to sami znate, nešteri ovi
betegi jesu jako, a nešteri nēsu tak jako
pogibeljni. Bleki, hule (glute, guščari) su nē
tak pogibeljni, kak koze i šarlah. Najpogi-
beljniji detečji beteg je difteritis, ili kak vi
velite angina.

Svaki ov beteg se navadno s glavobol-
lom počne. Zatēm dēte dobi veliku vrućinu,
oči su krvave i dēte kaše. Negda od veli-
koga kašla i hitati mora. Da ovo spazite
pri deci, onda je najte više vun pustiti,
nego naj se ležeju i imajte brigu na to, da
budeju v toplom; pokrite nje s dunjom i
tak moraju par dni ležati, dok budete znali
kakov beteg će biti s toga. Poleg mogućnosti
idite odmah k doktoru, ar ako je nē za-
mudjeno, on lahko more pomoći.

Ali žalostno, kaj spazimo pri naši ljudi?
To, da već nē moći pomoći, onda ideju k
doktoru, i onda samo zato, da nebi bili
kaštigani, ako bi njim dēte vmrlo. Ali po
vračto, kaj je doktor prepisal, već nedeju
v pateku. Ovi roditelji komaj čekaju, da bi
njim »Bog k sebi zel« decu, da ovak vekši
imetak ostane drugomu. Im po tēm je to
moći znati, kak spravljaju puće i dečke s
cēloga selu na spreved, i više potrošiju na

na to kak 20—30 kurun, a dok je dēte
betežno bilo, nit 5—6 kurun su nē voščiju
potrošiti.

Kaj mislite, ne vmarjaju ovi sami svoju
dećicu? Pak nebijuju se ovi Boga? Kak
dobro bi njim bilo pod starost, da bi se
mogli drugomu detetu pod obrambu dati,
da je jedini sin ili kćer proganja! Još na
ovom svetu bude Bog lakve roditelje, tak-
ve hahare kaštigal, šteri tak nemilo zatiraju
i zanemariju svoju nedužnu dećicu.

Kak sam rekel, svaki detečji beteg je
moći zvraciti, samo ako taki doktoru poka-
žemo. Zatoga imajmo brigu na to, da se
dēte nebi prehladilo.

Najviše dece v bleki zbežeza. Ov beteg
je nē tak pogibeljni, nego dok dēte čisto
neozdravi, nesme doli iti s postelje. Ar ako
bi se prehladilo, lahko dobi pljuća vužiganje,
kak vi velite: bleki se onda skrijeju, i onda
mu već nē moći pomoći.

Da dēte vrućinu ima, to je zlamenje,
da će zbežežati; onda je najbolje velike
plafte pol vu frišku vodu namočiti, dobro
ozmeknuti, i golo dēte s ovim omotati, iz
suhom polovicom pak ovo prěk omotati,
ovak v postelji s dunjom pokriti, da se predi
i bolje švicati, znjotiti more. Ako se nebi
švicalo, onda tak za dvē-tri vure to opet
ponovimo i za kratek čas se skaže beteg,
kaj dēte ima. Da jenput vun vudriju bleki
ili koze, onda samo v toplom moramo dr-
žati betežnu decu i jako paziti na to, da
uvek do glave pokrta budeju. Ovak za tje-
den dni već ozdraviju. Ako to zamudimo,

onda od ovoga betega lahko drugi beteg
dobiju, i onda njim već nē moći pomoći.

Pogibeljni beteg jesu i glute, hule ili
guščari, kaj takaj moreju jedno od drugoga
bobiti. Da spazimo, da dēte vrat boli, da
mu mandule pod vuhom otečeju, onda sa-
mo jako pazimo na to, da se nebi prehla-
dilo dēte. Zato mu moramo s toplim rub-
com glavu omotati, i dok mu samo nemine
ov beteg, uvek mora biti omotano; ar ako
bi se prehladilo onda bi se glute počele
gnjotiti i tak bi od toga moralo siromaško
dēte vmreti. Ov beteg nē smeti iz mokrim,
zdelnimi canjki vraciti, nego s toplim suhim
robom.

Pogibeljniji beteg je šarlah. Spodoben
je k blekom; kak proso drobne pukalice,
okolo jako črlene. V takvom betegu je dēte
v jako velikoj vrućini, zato je jako nemirno;
nego marljivo ga zamatajmo, da se nebi
prehladilo. Ako još vu vremenu idete k
doktoru, ov beteg je moći zvraciti; prēm,
ako dēte nēma još drugoga kakvoga betega,
naprimer vu gutu bol: difteritis, anginu —
kak vi zavete.

Difteritis je najstrahovitiji detečji beteg.
Siromaško dēte, da se zaduši vu tom betegu,
ako mu doktor fletno ne pomore. Vidite i
iz ovoga strahovitoga betega je moći dēte
zvraciti, samo ako v času idemo po doktora.
Nego taki, kak spazimo, da dēte gut boli.

Vu svakom betegu dēte jako žedja. —
Najte mu dati zdenčnu vodu piti, nego ki-
selu vodu; citrom, limonu ozmeknite vu
cukorovu vodu pak to mu dajte pit, kuliko

Z A B A V A.

Zaruki.

Mlada Lipička je već godinu dana bila
na groblju i već je bilo skrajnje vrieme
tomu velikomu posiedu novu gazdaricu, a
obodvojoj dieci novu mater dati, — tak je
barem mislila sva rodbina mladog udovca
Lipića, osobito pako oni, koji su imali za
ženitvu sposobne kćeri. I njegova mati ga
je silila na novu ženitvu. Ona je sinu prvu
ženu, med najbogatijemi dievojkami ciele
okolice izbrala, pak se je nadala, da će i
sad tak biti, jer se je njezin sin Peter uvijek
dal dragovoljno po njezinoj volji ravnat.

Dogodilo pako se je, da je Hrastički
baš prošla godina, odkad je udovica postala,
pak jer je bila bogata i dobra gazdarica,
mislila je stara Lipička na nju za svoga
sina. Peter ravníc tu na svoj imetak gizda-
vu udovicu nije nikada mogel trpeti, ali za
to njegova mati nije pitala. Ona se je sama
jednoć k Hrastički odvezla te ju je pozvala
k sebi, da si sve pregleda. — Buduće ne-
delje se je Hrastička obećala, dojt i onda
će sve pregledati.

Lipička je došla posve zadovoljna od
Hrastičke domov, te nije zadosta mogla Petru

pripoviedati o liepoj marhi, i gospodarstvu,
koje je pri Hrastički videla. — Peter je
medjutim samo skrenul s pleći i rekel, da
on ima marhe i blaga dosta, ali udova
Hrastička može dojt njegovoga imetka pog-
ledati, ako ju to baš veseli i ako hoće, —
zakaj ne.

Sada se je na Lipičevom dvoru melo
i čistilo kroz osam dni, da se je sve svie-
tilo, a dekle su od diela skoro omeglevala.
U nedelju se izbilja vlastitimi konji dopelja
Hrastička, te je ciele Lipičov posied pregleda-
dala, kuću, stala, hambare i iste bale platna.
Ona je bila visoka mršava žena, špičastoga
nosa i folišnih očih, za nekoliko godinah
starija od Petra, koj joj se je k tomu imetku
valjda i dopal, jer njezin prvi muž je bil
stari, tmuren čoviek. Ali Peter se je nekak
uviek na stran od nje držal, a njegova dieca
se takaj nisu od nje pustila dragati. Tim
ljubeznija je bila stara Lipička; ona je na-
pekla ciele hrpe kolačah te najfriškijega
putra i meda na stol nanosila, frišku kavu
sama kuhala i najboljim vinom podvorila.

Hrastička, koja se je rada pri drugih
gostila, jer doma si od skuposti nije kaj
takovoga privuščila, je sada jela i pila za
dva i pri tom se je podjedno zgladavala za
Petrom, koj je pri stolu posve ravnodušno

sedel te kolači, pod stolom ležećega šarka
hranil.

Prije razhadjanja su te dvie žene med
sobom tiho šaptale, a onda su se raznimi
liepimi riečmi razišle. I kad se je Hrastič-
ka odvezla, došla je stara Lipička u sobu i
zdelnuvši si reče: »Zadovoljna je, sve joj
je pravo, Peter, danas osam dni se budu
zaruki ohdržavali.«

Peter na to odgovori nikaj, fučne svo-
jemu psu i otide iz kuće, za da se na kug-
lami u bližnoj krčmi malo razbistri.

Lipička nije niti držala, da bi treba za
to i Petra pitati, već je samo na svoju ruku
dala rodbinu i poznanice na zaruke u ne-
delju pozvati.

Jedna stvar od včera ju je ipak bunila,
da su najme dieca Petrova odviše prosto
bila oblećena, njihove opravice su im već
bile premale i ponošene. Ovak više budućej
materi nesmu pred oči, pak zato se je mo-
ralo po švelju Moniku poslati; to staroj
ravníc nije bilo po volji, jer je Peter još
kak ledičen dečko rado videl, ali ona je
bila jedina švelja u selu, a k tomu su od
onog vriemena već i lieta prošla, onda još,
Monika je već došla i u zrelija lieta a i
Peter već nije bil tak mladi, kak negda, a
konačno niti za pomisliti nije bilo, da bi

godput vas zaprosi, ili pak friško kuhano zdelno mléko. Jestli pak samo mléko ili dobru kokošinu ili govedsku juhu mu dajte, barem tak dugo, dok mu velika vrućina mine.

Sve detečje betege je moći zvraciti. — Pak kaj vidimo ipak? da med mrtvimi, kaj pokopamo, više kak pol je dece, iz med šteri vekša stran je segurno zbog nemarnosti roditeljev vmrla. Kaj mislite, néje to gréh?! Nebojiju se takvi roditelji kaštige Božje? Nije to zalostno, da se roditelji s naredbami moraju opominati na to, da si betežnu decu vraćiti moraju dati?! I onda samo zato ideju k doktoru, ar se bojiju kaštige, a ne za to, da bi šteli svojoj deci pomoći. Pred ljudmi, z vuna kažeju, da njim je težko za svoju decu i plačeju se, a z nutra se veseliju, bar-bar da ga je »Bog k sebi zel«. Je, ovu neđužnu dečicu je zel bog k sebi, nego njivi roditelji su toga vrédni, da bi poginuli, kak divje zvěri.

(Drugiput dalje.)

Od povanja dohana.

(Dalje)

14. Kak spovamo seme?

Dohan ako se već let pova na jednoj zemlji — se lahko prevrgne.

Pri nas v Magjarskim su na to malu pazku imeli. A to si svaki more premisliti i da dopovedati, da sčim je bolše seme, stim je lepši i jakši dohan.

Pri nas, kak dohana doli zemeju, najenput se zorje zemlja pod pšenicu ili pod drugi žitek. I kajti se semenate glavice samo onda pobereju doli, da su vun zrele, zato da ne bumo morali zemljum čakati najbolje bu za seme posebno mesto zebrati na vrtu.

Proti tomu veliju naši gazdi, koji su se stim bavili, da je ně potrebno dohana za seme extra povati, nego na zemlji, de je dohan, se ostavi 15—20 betvi, koje su najlepše i ono dojde pod seme.

Za semenati dohan se mora zemlja

dobro pripraviti, i s presajenom glavaticom zasadi.

Semenati dohan se ran tak sadi, kopa, snaži kak i ov drugi, samo — naravski — cvěta nesmėmo doli trgati.

Okapati je tulikoput trėba, kuliput drač vudri gori i da se kora napravi. A zalesnice niti jednu minutu nesmėmo ostaviti na betvi. Od odzgorje korune, de su semenate glavice, samo tri četiri kitice ostavimo, i z med glavic samo jedno 15—20 za seme. Opet naši Medjimurci veliju, da se slobodno ostavi sve seme, sve glavice na betvi, samo pri semenatom dohanu mora marljivo zalesnice trgati. A ove druge kitice s pazlivostjum strgamo. Ako je štero steblo z betežalo ili drugač falingasto, onda glavice odmah moramo doli strgati.

Kajti se listje nezreli sve na jenput, zato se većput mora trgati.

Naj predi se dozreliju odspodnji listi. Nego kajti su odspodnji listi malo vrédni, zato ne napravimo falingu, ako čakamo žnjimi tag dugo, dok se srédnji listi dozreliju i onda s ovimi skup pobere. Istina, da poleg toga pri odspodnjim listi jedna stran pod kvar odide, ali na to nesmimo gledati, jer ovaj kvar niti vraćun nedođe poleg onoga kvara, kojega onda napravimo, da pobiramo odspodnje liste, kuliko se onda prelomi, spotere srėdujih listov, dok hodimo med njim.

Med odspodnjim, srėdujih i na vrhu listi od 8 do 14 dni mine, dok se podpunoma dozreliju.

Iz toga se vidi, da listje pri poljskim dohanu na 3—4 mahe a pri vrtinim dohanu 4—5 put moramo trgati.

Pri trganju moramo listje na lėvu ruku metati, i to tak, kaj prava stran dojde odspod a spica mora vun stati.

S pobrana listjom nesmimo klamoteriti, drugač se ga čuda spotere, preljuknja. Podni pošto nesmimo dopustiti, kaj bi težak preveć listja nabral skup, rival pod pazduhu i tak nesel vun na vrtjak. Dok on stim dohanom dojde do kraja, po štrėli se mu ves s preljuknja, prelomi, spotere i takov dohan već nemre dojtli pod prvi klas. Isto

tak nesmiju se pušli skup zvezati. Kajti de se dohan skup združne, na onom mestu postane črni flek, kaj na veliki kvar služi dohanu.

Isto tak moramo paziti pri nakladanju kaj ga nebi preveć skup zljatirili ili kakšega terha na metali na njega, kajti od toga postane flekasti. S jednom rečjom na to moramo gledati, da s čim bolje čitavo i čelo listje dobimo.

Po vėtru je ne dobro listje trgati kajti se ga čuda s čėše. Isto tak nesmimo najenput po deždju, mokroga brati, kajti onda flekasti postane. Za trgati listje je najbolje čisto, toplo vrėme.

Nezrelo listje se na nikši način nemė brati; kajti takov dohan nėma nikšega teka, smrdi i farbu zgubi. Kak pri svakom silju koje se prezagod pobere, nastane veliki kvar tak i pri nezrelim dohanu je čuda kvara. Takov dohan čez zimu na svaki način splesnivi.

Preveć dugo opet nesmimo žnjim čakati, kajti takov dohan se rad ruždji, zgubi jakost i farbu.

Pomorimo zapušćenoj deci!

Još par dni, i gėne se čeli orsag, da pomore onoj siromaškoj deci, koja od milostivnoga srđca ljudi čakaju pomoć. Vu posebnim dėlu naših novin smo spisali, vu čem stoji ov plemeniti cil, ve samo na to očemo pozvati naše poštuwane predplatnike čitatelje, na kakov način moreju priskoćiti vu pomoć orsačkoga ravnateljstva, koje ravna čelu stvar ovoga plemenitoga čina.

Aprila 2. i 3-ga bude tak zvan: Orsačko društvo gledić zapušćene dece pobiralo po čelim orsagu dobrovoljne dare za takovu decu, koja ne maju niti otcu, niti matere, danje uastani na takovom mėstu, de zadobiju sve ono, kaj je potrebno jednomu detetu. Po veliki varaši i obćinaj budu postavljene posebne kasse, vu kojih budu se nabirali dari za ov cil. Zvun toga svi krčmari i šćacunari budu od svojega hasna, kaj ove dva dni nuter zemeju, jedna stran na ov cil alduvali. Od najmenjšega siromaka do najjakšega bogataša svaki bu daruval po mogućnosti nekuliko filėrov, da se s čim više naber skup. Orsačko društvo je prošle dvė leti ne menje, kak 52217 dece zelo pod obrambu. Prvoga dneva za ov cil je društvo 1906-ga leta majuša 26-ga držalo, na koj dėn su najviše šćacunari 38 jezer korun nabrali skup. Za ono vrėme dalo je društvo pomoć takovim siromakom, koji su s velikom familijom bili zadareni. Njihovu decu poslali su v mestriju, a betežnu decu vu špitale, za marljivimo dijaki platili školarinu, a pokvarjenu decu v pojedina mesta nastanili. Najvekša skola za takovu decu bude se v Szegeđu već ovo protulećje zidala. Jedne opet nastaniju pri pošteni gospodari, de se nacija poljodjelstvo i sve one posle, kaj jeden dober gazda mora znati. Samo Szegeđ varaš za to 20 mekot zemle alduje. Društvo bėloga križa 40 jezer korun, Szegeđinska šćarkassa 20 jezer korun, Szilanyi Ernő, vlastelin iz Trencsén varmegyije svojega kaštelja, koj je 80 jezer korun vrėden. Jedno petero dece je poslano mornarsku školu. Ne zdavnja je Nakó Sándor vladitelj Fiume varaša 25 jezer korun alduval. — Zvun toga je još vnogo takovih, koji su na jezere alduvali na ov cil.

Dragi Medjimurci! Ako već ves orsag alduje na ov cil, jeli mi moremo ostati od-

bogati Peter bogatu Hrastičku siroti švelji zapostavit.

I ovak anda je već drugog dana došla Monika sa škarami i šivaćom mašinom u stan Lipičev te je pričela dieci opravice kroititi. — Ona je bila još uvijek liepa dievojka, liepog tiela i gustih lasih na glavi. — Dieca su ju na hitro obljubila, te su cieli dan kre nje sedela. Ona im je znala liepe pripoviesti pripovedati te ih je učila kratke pjesmice, a pri tom je sašila liepu suknjicu za Dorićinu babku. Kad je Peter s polja domov došel, dieca mu nisu znala zadosta o Moniki pripovedati. U njezinu blizini ga je ipak uvijek malo obisec nieka čut prijašnjih vriemenah, dok je još ledićen bil pak se je kakti tobože sramuval. Ali svriemenom se je pričel spominjati, makar da mu je ona posve kratke odgovore davala, medjutim je ipak mogel opaziti, da je ona svaki krat u licu porumenila, kad goder misli, da ju nitko negleda. Siromaške švelje je to bila jedina sreća, da je stara Lipička imala pune ruke posla, nak nije nutri pojma imala, da se Peter većinom pri njoj zadržava i da opravice radi toga još nisu gotove.

Monika si je zdihavajuć mislila, kak to vrieme hitro prolazi i kak bi to sve drugčije bilo, da Peter nije takov strašljivec.

Već je došel Četvertak, — u nedelju su sa bogatom udovicom zaruki, a onda već nitku nebude na sirotu švelju misli, izvan mozbit dieca, jer ova su samo uvijek okolo nje se motala i zahtievala, da im pripoviesti pripoveda i pjesme pieva. Dapače Dorica si je već pod njezinim vodstvom i sama znala za babku suknju sašiti, pak je jedan krat metnula svoje švelo na stol, poglednula Moniku u lice i rekla odriešito: Da bi samo naš japek radje tebe ženil, nego onu grdu skupu Hrastičku, — mi bi te vrlo rado imali!

«Nebulazni! Ti mali bedaćec! Kak bi tvoj bogati japek sirotu švelju ženil?» — veli Monika sva zazarjena, te nije niti čula da su se vrata odprla. Peter je došel i cuvši Monikine posljednje rieči, na pragu postal.

Sada ga zagleda Dorica, potrči prama njemu, — imala je nekakovo silno pitanje na njega; ali on ju je pretekeli: »Baš sad se je »šeka« stelila, idi gledat, kakovo liepo tele ima!»

To je bilo za diecu dosta. Dorica odmah odbieži u stalu, medjutim Francek ostane u narućaju Monikom, jer ga je glava bolela.

(Drugiput dalje.)

zadi? Sigurno ne! I mi imamo med sobom dosta takvih ljudi, koje ne treba opominjati na to, jer njihovo plemenito srce samo pokaze, kak je moći biti na pomoć ovoga dobrotvornoga društva.

S čim bumo na pomoć ovomu plemenitomu citu? S ničim drugim, kak s tim, da 2. i 3-ga aprila kupujemo s čim više pristacunari, koje opet držimo za tak plemenitoga srce ljudi, da budu iz svojega hasna jedan del na ov cil alduvali. Z vun toga svaki ima priliku vu občinskoj cancellariji daruvati nekuliko fillérov, koji penezi se pošleju Orsačkomu društvu. Naj Vas vodi ona poslovica, koja ovak veli: Svi za jednoga, a jeden za sve.

Još jedenput vas prosimo: Dragi Medjmurci, genite se, kak najbolje na pomoć siromaške zapušćene dece!

Uredništvo.

KAJ JE NOVOGA ?

— Nasledujte primer Drávavásárhelyi občine! Još dobro pametujete dragi čitatelji, kakova nesreća je dostigla pred par tjednom dve občine, Pölske i Pötrete, da je v jednim dnevnu na stotino ljudstva došlo na siromaštvo. Spisali smo on strašen oženj, koj je v kratkim vremena uništil v Pölske občini 150 gospodarov, a v Pötréti 19. K tomu zgorelo do 180 gospodarskoga stanja, celg, oprava, pohižtvo i- kaj je najzalostneše, — 7 ljudi. Samo v Pölske občini je do 261 jezer 386 korun kvara a v Pötréti 80 jezer. Vu obvede ih občinah je do 400 glav marhe ostalo prez svake krme. Nē nam treba na širje rezlagati, kakova žalost je to za one nesretnike, koji denes suznatimi očmi išćeju svoje izgubljeno blago. Ali zabavad suze, zabavad javkanje, kaj je oženj odnesel, ono samo od sebe neće nazaj dojtí. Jedino milostivnoga srca ljudi moreju njim polešćicu dati, samo takovi moreju zbrisati doji žuhke suze s obrazov ovih nesretnikov, koji je Bog s tak groznom kaštigom dohitil. — S žalostnim srdcem moramo spomenuti, da do ve se jako malo Medjmurcov našlo, koji bi se požurili na pomoć ovim nesretnikom. Ali s jednim putom moramo pohvaliti one, koji su ne žalovali truda, da pobiraju dare od ljudi za siromaške pogorelce. Na prvo mesto moramo postaviti Drávavásárhelyi občinu, koja je na sednici marciuša 16-ga izrekla, da za ove siromaške pogorelce daruje iz občinske kasse 200 korun, i to za Pölske občini 125 korun a za Pötréte 75 korun. — Preporučba je bila postavljena pred občinske zastupnike, da daruju za ov plemeniti cil 50 korun, ali zastupniki su jednoglasno zdigli šummu na 200 korun s tom rečjom: »da rajši damo takovim siromakom 200 korun, kak da bi mi morali za se prositi.« Čast, pošćenje voditeljov Drávavásárhelyi občine i celomu zastupničtvu! Daj Bog, da se s čim više občinah najde v Medjmurju, koje poprimaju ov lepi čin i nasleduju pēldu Drávavásárhelyiskih poglavarov.

Nemremo prepustiti, da s ovom prilikom nebi pohvalili pošćuvane birove Čakovečke zvunašnje notaršijske, koji su si dali tuliko truda, da su po hižaj nabirali dare za siromaške pogorelce. Več smu mislili, da je naša prošnja, koju smo spisali vu novinaj za ovu dobrotvornu svrhu, zahman bila, ali ve previdimo, da je seme ne opalo na pečinu, nego na plemenita srca, koja prećutiju neizmerno žalost i težek položaj siromaskih

pogorelcov. Poštuvani birovi gori imenuvane notaršijske su ne menje kak 194 korun i 98 fillérov nabrali za pogorelce. Lēpi je to čin i vrēden pohvale. To su te čini, s kojimi se brišeju suze nesrećnikov i mi smo osvedočeni, da siromaški pogorelci s najvećšum zahvalnostjum primeju ov dar, i z daleka kričiju svojim dobroćiniteljom: Hvala Vam lēpu dragi prijatelji za ovu pomoć, naj Vam Bog jezerokrat naplati vaše dare. — A ve imenujemo po redu sve one darovnike, koji su za ov plemeniti cil nē bili skraćeni vu pomoć priskoćiti.

Jánosfalva. Levacsics Imre, Zebec István, Vugrinec István, Vugrinec Elek, 1—1 K. Vugrinec Mihály Klementi Ferenc 50—50 f. Gyurancsek József, Ciglics Bálint, Vukovics János, Reich Ferenc 40—40 f. Vugrinec Mihály 30 f. Peszek andrás, Skvorc János, Kapun Mátyás, Pintárics Rókus, Kozár György, Vukovics András, Kappelári Lénárd, Radovics Orbán, Zdrávec József, Novákovics Mihály Mihálics Anna, Reich Bálint, Dámis Lórinč 20—20 f. Lesnyák György, Mihálics Rozália, Okresa Ferenc, Tomasics Imre, Grábár István 10—10 f. Összesen 10 K.

Felsőmihályfalva. Toplek Márton, Kranysecsek Jakabné 60—60 f. Verbanec István Vincetics Imre, Tretnyák Imre, Toplek István 40—40 f, Csérep Remus, Tkalcsek Remus, Soltics Mihály ifjabb, Magdalenics Vida, Kristofics Vincéné, Horváth János, Vukovics Mihály, Horváth György, Hajdinnyák Márk 20—20 f, Okresa Remusné, Jelenics István, Dvorscsák Lukács, Novák Márton 10—10 f. Összesen 5 K.

— Dimo iz Amerike. Iz Fiume pišeju, da Cunard magyarsko—amerikanske linje, »Slavonia« zvaní parobrod, se je marciuša 12-ga genul iz Newyorka. Putniki koje »Slavonia« vozi, su s najvećšim brojom magyarski stanovniki. Vu Fiumu se njih 720 dopelja, a ostali pak vu Taljanskim staneju na obalu. Izvan ljudi »Slavonia« više od 900 tonni žmečavi dopelja vu Fiumu.

— Bicikli tolvaj. V nedelju odvečer, je Kukolics József iz Drávavásárhelya, vu veliku oštariju, otišiel, na kupicu vina. Biciklina je vu kuhnji ostavil. Ravno ovoga časa se je jeden zagorski lopov zabavil vu prijizvanoj oštariji. Ov zagorec je vun odrival biciklina, i vuni je slugu tak dugo vučil voziti se, da se je nazadnje tak peljal i s biciklinom, da ga već nē bilo nazaj. Da je sluga videl, da ga zagorca nē nazaj, je prijavil Kukolicsu, koj je policaja poslal za njm, ali prijeti ili dostići ga nije bilo moći. Čela stvar je žandarstvo prek dana, koji išćeju ovoga zločinca. Tuliko se je zazvedilo, da je ovaj galženjak iz Sveti-Ivan-Zelene.

— Dēn zapušćenje dece vu Drávavásárhelyju. Na poziv g. velikoga sudca, je Drávavásárhelya vreden notariuš, skup pozval učitelje i štacunare, da nek se oni sami dospomenuju, kak očeju, da bi obdržali den zapušćene dece. Marciuša 24-ga, su se svi skup zisli v občinskoj cancellariji i dospomenuli se, da svaki od čistoga hasna 2-ga i 3-ga marciuša bude jeden procent na ovaj plemeniti cil alduval. Pohvale je vrēden občinski notariuš, koj bude vu občinskoj cancellariji kassu postavil, za nabiranje ovih penez, i odmah kak je počul od toga, je svojoj dužnosti za dosta vćinil, kak i učitelji, koje opet vu skoli zvršuju svoje.

— Bedasti putniki. Jeden amerikanski čovek, se je nē zdavnja, za 200.000 funt šterlingov vadlal, da okoli obhodi zemlju, i čez ovo vreme bude stalno jedno željeznu larfu nosil, na obrazu. Ova prilika nam vno go takvi nori putovanja donese vu pamet. Prijie nekuliko lét se je Schröder Bernstoff, zavadal, da bude s skup svezanimi rukami, okolo obhodil zemlju. Na den mu je samo dvě vure bilo smeti ruke od-

vezati, da si za življenje potreben kruh naprosi. Austrianski Hauslian Antal, se je vadlal, da za 250 dni, napravi 7000 mekoti dužnjavijak, da bude pred sobom na taligaj, rival svoju ženu i dete. Kruha mu je obitelj zaslužila, koji su iz talig karte tržili, i tak je vadlingu zadobil. Najčudnovitešu vadlingu je Beno Churchill zadobil. On se je vadlal, da čez 8 mesecov okoli obhodi zemlju, na put si bude samo 20 pfeningov nesel, a dimo 10.000 marki donese. Vadlingu se je zadobil, kaj to svedoči, da je išće pun svet bedakov, koji i na takov cil aldujeju peneze.

— Parizki novi tolvaj. Iz Pariza pišeju, da Brien Otto zvaní, i vu celoj Europi poznati, žepni tolvaj, koj se je navadno vu Londonu i Berlinu zdržaval, je prošle dueve i vu Pariz pogledal. Ravno ove dneve se je vu Parizu Hastings zvaní bogat zemeljski gospon zabavil, kojega je jeden nepoznati čovek pozval na kupicu vina, vu jednu najbližešu gostionu. Kad je tam Hastings več platiti hotel, ov nepoznati, mu zgrabi iz ruk možnju s penezi, i odbeži s njom. Vu mošnji je bilo, 20.000 frankov. Žandarstvo, za sigurno drži, da je ov tolvaj Brien bil.

— Najvišeši oženj na svētu. Iz Newyorka pišeju, da je prošloga tjedna, vu »Singer« zvaní sgradi, na 40-im stoku gorelo Dva policaji, i jeden vatrogasec, su poljtroj gori došli, i s svojimi rućnimi špricalkami ognja pogasili. Vatrogasci su prijavili, da su najvišešega ognja pogasili, koj je na svetu do vezda bil.

— Smrt. Marciuš Ferenc čakovečki krojač je tekuećega meseca 16-ga vu jutro vumrl, vu Gracu. Naj počiva vu miru!

— Zel je žnje dete. Bakács József iz Gyümölcshegya je prijavleni kr. kotarskomu sudu, ar je marciuša 8-ga, od Zselezsnyák Kate od Sv. Jelene, koja je ne mogla dete poroditi, z silom zel fkraj dete od česa je žena marciuša 10-ga vumrla Pokojnicu su marciuša 17-ga na mihovljanskim grobju parali.

— Tatbina. Gasparics Ferenc i njegova žena, rođ. Dobos Mária čakovski stanovniki su marc. 14-ga, od Salon Petra fkrali par drev, koje nuca pre zidanju, zbog česa su pri sudu prijavleni.

— Noža je zapičil vu se. Zsupán József iz Nagyutas, je strašnoga kraja napravil svojemu življenju. Ovoga 65 lét staroga čoveka je jako rezalostilo, da su mu sega imetka prodali, poleg toga, da je većim, kakti svedok podpisoval vekšine. Nekoliko dnevoj je jako zmešanoga ponašanja bil, kaj je znamenje, da je ne pri pravoj pameti bil. Ovaj stari čovek je vu svojoj velikoj žalosti zel v ruke velikoga noža, kojega je s jednom sekirkom vu se vudril. Nesrećnomu čoveku je krv izcurela, i za kratko vreme je vumrl.

— Ljubav na svaki način. Vu Zalaegerszegu su se lopovi ponoći znali skup ziti, gde su čakali ako bi puće došle, da bi mogli ako bi muće došle, da bi mogli svoji nesramni želji zadosta vćiniti. Na svaki vogel su straže postavili, a drugi ostali pak su skrili čekali dojduću sreću. Jedenput, tak verno čekaju, i nē za razga dojdú dve puće, čemu su se ovi lopovi razveselili. Oni nje zastavju, i počneju je loviti, nato jedna puca, od ovih galženjakov jednoga tak šukne, da su se mu oči iskrile. Ve spaziju ovi noćni srakoperi, da ove puće mostače nosiju. Nē su to bili nikakvi strahi, nego vu žensko opravu spravljeni maskori. Za malo vreme su se ovi potepuhi razbežali.

A legjobb

legelterjedtebb

legolvasottabb

budapesti

napilap

„Az ujság”

Terjedelme

naponként:

28-32 oldal.

Ünnepnap:

60-100 oldal.

Hetenkint Asszony és

Gyermek melléklet.

Előfizetési ára:

Egész évre . . . 28 K 00 f.

Fél „ . . . 14 K 00 f.

Negyed „ . . . 7 K 00 f.

Egy hónapra . . . 2 K 40 f.

Megrendelő cím:

„Az ujság” kiadóhivatala

Budapest, VII. Rákóczi-ut 54.

Gabona árak. — Csepp árték.

mmázsa	1 m.-cent,	kor. fill
Buza	Pšenica	20.00 —
Rozs	Hrż	15.00 —
Arpa	Ječmen	13.50 —
Zab	Zob	15.00 —
Kukoricza uj	Kuruza nova	13.60 —
Fehér bab uj	Grah beli	15.00 —
Sárga bab	„ zuti	13.50 —
Vegyes bab	„ zimšan	13.50 —
Kendermag	Konopljeno seme	24.00 —
Lenmag	Len	22.00 —
Tökmag	Koščice	22.00 —
Bükköny	Grahorka	1.500 —

Ügyes

688 5-5

képviselők

magas jutalékkal kerestetnek

Richard Jenke

faredőny (Holzrouleaux, Jalousien) gyárához

BRAUNAU. Csehország.

SIEG. FISCHL & Co. Klagenfurt

rozsszesz, sajtolt-élesztő- és malátagyár.

Ajánlja:

pékeknek nagyon fontos

MALTOSIN-ját (sütőmaláta.)

713 1-10

A süteményt sokáig friss és izletes állapotban tartja, azt könnyűvé, tetszetősebbé teszi és szép színt, tartóságot ad. Megtakarít sok tejet, cukrot.

Képviselet és raktár Csáktornya és vidékére:

Stráhia Testvérek Csáktornya.

Ugyanoda naponta friss élesztőt szállítunk.

Pennarini Alajos

a berlini udvari opera hőstenoristája

április 1-én szerdán Varaždon,

hangversenyt

tart.

Beléptijegyek (6, 5, 4, 3, és 2 korona)

Strausz Sándor könyvkereskedésében Csáktornyan kaphatók.

TIRGRAM-POR

az egyedüli szer, mely az összes rovarokat gyorsan és alaposan kipusztítja; üvegben —30, —60, 1. — és 2.— koronáért kapható

TIRGRAM TINKTURA

csakis poloskák ellen üvegekben —40, —80, 1.20, 2.60 és 5. K. kapható minden jobb drogériában, fűszer- és festék-kereskedésben, ahol Tirgram-plakátok ki vannak függesztve. Ügyeljünk a „TIRGRAM” névre. Gyár: Budapest, IV. ker., Károly-utca 1.

Kapható: Stráhia Testv. és ifj. Premecz Miklós cégnél.

20-14 517

Szőlőoltványok

szokvány minőségben 22 csemege, 28 bõrfajban, háromféle fajliszta alanyon I. oszt. 180 kor. 1000 drbonként. II. oszt. kis szépséghibával 90 kor. 1000 drbonként.

Készlet 419000 oltvány.

250000 vadgyökeres, Portalis, Solonis, Rup, Monticola, Aramon, Rup, Gansin I. és 2. száin.

Kérjen árjegyzéket

'Vállalati szőlőtelep'
BILLÉD, Torontál megye.

Mikšaváron, ut mellett, egy öt szoba-, konyha-, istálló-, stb. hozzátartozóból álló emeletes ház

bérbeadandó.

Üzletnek, vagy korcsmának különösen alkalmas.

Bővebbet

Jambrovics János
Mikšavár.

U Mikšavaru, poleg puta, jedna iz 5 sobah, kuhnja, štala i t. d. stojeća na kat hiža se

na rendu daje.

Za štacun, ili za krěmu je osobito sposobno.

Obiljnese pri

Jambrovics Janošu
u Mikšavaru.

Egy jó erkölcsü fiu

tanulónak

felvétetik
HORVÁTH ISTVÁN
lakatos műhelyben
CSÁKTORNYÁN.

Jeden, s dobrim poštenjem dečko za

učenika

704 1-2 se gori zeme u

Horváth István
bravarnici, Csáktornya.

698
2.

A perlaki-utczában
egy nagyobb lakás
május elsejére

kiadó.

Bővebbet e lap kiadóhivatala.

Motorvevők figyelmébe!

Herkules-motorvállalat, Budapest, V., Váci-ut 30

Ajánlja egy cséplési, mint malomüzemre kitűnően alkalmas, legegyszerűbb benzinkomobillit, melyek V. ker., Váci-ut 30 szám alatti gyárban bármikor

üzemben meg tekinthetők.

Teljes
jótállás

kifogástalan
üzemért!!

Üzemzavarok kizárva! Bámulatosan egyszerű szerkezet!

13-14 éves fiu is kezelheti!

Árjegyzék, legegyszerűbb! Olcsó árak, részletfizetésre!

200 db alismaró levél a Magyarországon üzemben levő motorokról. 644 9-26

999. 1907. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bíróság végrehajtó az 1881 évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a Csáktornyai kir. járásbírótság 1907. évi V. 520/1 számú végzése következtében Izsó Ferenc ügyvéd által képviselt Alsólendvai takarekpénztár r. t. javára Szagai Mátyás és neje szelscsáki lakosok ellen 3000 kor. s jár erejéig 1907. évi október hó 29 n. foganatosított végrehajtás utján lefoglalt és 850 kor. becsült 1 tehén, 3 üsző, 1 bika borju, sertések és 1 szőlőpréshől álló ingóságok nyilvános árverésen eladatlak.

Mely árverésnek a csáktornyai kir. bíróság V. 520/3 1907. sz. végzése folytán 3000 kor. tőkekövetelés, ennek 1906 évi járó 1 napjától járó 7%, kamatai és eddig összesen 214 kor. 16 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Szelscsákon leendő eszközésére

1908. évi Április hó 6. napjának d. u. 2 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megiegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfelvétel mellett a legelőbbit ígérőnek becsáron alul is él fognak adatni. 712

Vadászok figyelmébe.

fegyverek, revolverek

30-50 százalékkal

olcsóbban kaphatók nálam, mintha másutt részletfizetésre vásárolna.

Kérje ingyen és bérmentve legújabb árjegyzékemet. Halászati, vadászati, torna, vivó és egyéb felszerelésekből állandóan dús raktár.

Földes L.

fegyver és sportcikkek üzlete.

Budapest, II. Rákóczy-ut 6.

Naponta 100 csomagot küldök vidékre.

20 koronán aluli rendelések, csakis a pénz előzetes beküldése mellett eszközölhetők. 607 13-52

10 kötet regény ingyen!

A ki a TOLNAI VILÁGLAPJÁT állandóan veszi, ingyen kap 30 koronát érő 10 kötet regényt. Csak a bekötési tábláért fizetendő kötetenkint 40 fillér. A Tolnai világlapja ára 24 fillér. — Megjelenik minden szombaton.

Kapható: Strausz Sándor könyvkereskedésében Csáktornya.

Hirdetmény.

A Nagyméltóságú Földmívelésügyi miniszterium
60900/1896. számú szokványrendelete szerint

válogatott első osztályu sima és gyökeres

Riparia-Portalis, Rupestris-Monticola és Vitis-Solonis

amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyokra nemesített, tenti rendelkezésnek mindenben megfelelő a legkiválóbb bor és csomege faj

gyökeres fásoltványok

kerülnek ezen évben nálunk eladásra.

Badacsonyvidéki Szőlőtelep kezelősége,

632 8-16

TAPOLCZA, (a Balaton mellett.)

**Gyermekkocsik, Gyermek sport kocsik,
Gyermek reform székek,
Utazó kosarak, Bevásárlási kosarak,**

Utazó bőröndök bőrből és vitorla vászonból, Kézi táskák bőrből, Női kézi táskák olcsó és finomabb kivitelben nagy választékban kaphatók

687 3—*

Graner Testvéreknel Csáktornyan.

SZŐLŐOLTVÁNY ELADÁS.

Aki egészséges, olcsó, szép szőlőt akar, izalommal forduljon **Vityé Miklós** lelkiismeretes vezető oltványtelepéhez
Ós-Csanádon (Torontálmegye), a holszokvány minőségű I. rendű fás, gyökeres és sima zöldoltványok, bor és csemege fajok, valamint amerikai sima és gyökeres szőlővesszők, nemkülönböztetve ugyanazon fajok II. rendű osztályzatban a legolcsóbb árban kaphatók. Szőlőlugasnak külön e célra választott fajok. — Faj és árjegyzék kívánatra és bérmentve.

A számos elismerő-levél közül itten csak egy:
TORMAFÖLD u. p. Szécséssziget, Zalám
1907. szept. 30-án

Az Öntől rendelt 800 db. gyökeres fasoltvány igen szépen megerezt; egy szálat sem maradt belőlük; vesszőjök oly hosszúra nőtt, hogy magasságuk egy kétméteres karót meghaladták és le kellett őket vágni; teljesen fajtiszták. Szívesen ajánlani fogom Önt minden ismerősöm és barátomnak és kérem szíveskedjék címünkre legújabb árjegyzékét megküldeni. Kiváló tisztelettel HAJDU IMRE. 584 7—10

Legolcsóbb bevásárlási forrás a tavaszi idényre!

Mindennemű férfi- és gyermekruhák
Férfi öltönyök 25 koronától
Gyermek ruhák 5 koronától
694 4—4 Fehér mellények 5 koronaért kaphatók
Előnyös fizetési feltételek
Mérték szerinti munkák pontosan és lelkiismeretesen teljesítetnek
Nádasi József ruhakereskedő s férfiszabó Csáktornya

Vidéki család keres nagyon előnyös feltételek mellett

16-18 éves úrileányt

2 (8—10 éves) gyermeke mellé.
Bővebbet a kiadóhivatal.

26 drb.

Csáktornyai Takarékpénztári részvény

eladó.

702 2-2 Bővebbet a kiadóhivatal.

Császárfürdő Budapestén.

Nyári és téli gyógyhely a magyar Irgalmas-rend tulajdona. Elsőrangú kén- és hévízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák, török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamos vízfürdők. Ivó-kúra. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Az igazgatóság.

Alkalmi vétel!

Egy pár box lüzös cipő, férfiak részére, bármely nagyságban

csak 9 korona.

Kapható: Zrínyi Viktor divatárúházában.

